

בס"ד. שיחת ליל שמחת תורה (קודם הקפות), ה'תשי"ב.

בלתי מוגה

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר בא' משיחותיו שברכת "שהחיינו" דשמח"ת היא (לא רק על היו"ט, אלא גם) על התורה, שמסיימים קריאתה ומתחילים לקרותה מחדש בשמח"ת.

ולכאורה צריך להבין:

ברכת שהחיינו היא על דבר המתחדש ובא מזמן לזמן², אבל על דבר שישנו בתמידות, לא שייך לברך שהחיינו.

וכיון שהתורה ישנה בתמידות, בכל הזמנים [וכמודגש גם במצות תלמוד תורה, בהחומר דביטול תורה שאין לו תשלומין, היינו, שאם ביטל רגע אחד מלימוד התורה אינו יכול להשלימו ברגע שלאח"ז, משום שברגע שלאח"ז ישנו החיוב דת"ת מצ"ע (להיותו חיוב תמידי), ודיו שיפקיע את עצמו] — איך שייך לברך "שהחיינו" על התורה?

ב. ויש לומר הביאור בזה:

אע"פ שהתורה היא דבר ישן ("אָן אַלטע זאַך") שישנו בתמידות, מ"מ, מצד שינויי הזמנים צריך להיות ויש בה ענין של התחדשות ("מ'דאַרף איר אָפּפּרישן"), ועל התחדשות זו מברכים בשמח"ת "שהחיינו".

ויש להביא דוגמא לדבר — מהמבואר בתניא⁵ בנוגע להכנה לשמה שצ"ל בתחלת הלימוד, שאף ש"עיקר ההכנה לשמה לעכב הוא בתחלת הלימוד", מ"מ, "כשלומד שעות הרבה רצופות, יש לו להתבונן בהכנה זו הנ"ל בכל שעה ושעה עכ"פ, כי בכל שעה ושעה היא המשכה אחרת . . כי בכל שעה שולט צירוף אחד כו", היינו, שמצד שינויי הזמנים צ"ל חידוש גם בשייכות ללימוד התורה.

ברכת הזמן. וש"נ.

(3) ראה גם לקו"ש ח"ב ע' 566 ואילך.

(4) ראה סה"מ תרס"ה ע' רלה ואילך.

הי"ש"ת ע' 116 ואילך. ועוד.

(5) ספמ"א (נח, ב).

(1) שיחת ליל שמח"ת תש"ה בעת הקידוש בתחלתה (סה"ש תש"ה ע' 55). וראה גם שיחת ליל שמח"ת תרצ"ו ס"ז (סה"ש תרצ"ו ע' 14). וש"נ.

(2) ראה אנציק' תלמודית (כרך ד) ערך

ג. ועוד י"ל — בעומק יותר:

בתורה ישנם ב' דרגות: (א) דרגת התורה כפי שהיא חכמתו (ורצונו) של הקב"ה, וכתוצאה מזה נעשית התורה גם "חכמתכם ובינתכם" (של בניי), ואפילו "לעיני העמים", שגם אוה"ע מכירים שהתורה היא "חכמתכם ובינתכם", (ב) דרגת התורה כפי שהיא למעלה גם מחכמתו של הקב"ה — "שעשועים גו' לפניו", שעשוע המלך בעצמותו.⁸

והעילוי דשמחת תורה — שאז מתגלה הדרגא הנעלית שבתורה כפי שהיא שעשועי המלך בעצמותו, ועל התגלות דרגא נעלית זו בשמח"ת מברכים "שהחינו".

* * *

ד. בהשיחה שנדפסה בהקונטרס דשמח"ת⁹, אומר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבשמחת תורה "תרעין פתיחין", ומוסיף ומפרט¹⁰: "שערי אורה, שערי ברכה, שערי הצלחה".

ויש לבאר הטעם שכ"ק מו"ח אדמו"ר מונה שלשה שערים אלה (אורה וברכה והצלחה) דוקא,

— אף שב"יהי רצון לליל הושענא רבה" (שאומרים בסיום כל ספר מחמשת ספרי תהלים, קודם ה"יהי רצון" ש"לאחר צאת הלבנה"¹¹) נימנו כו"כ שערים —

שבודאי אין זה בדרך מליצה בלבד, אלא בתכלית הדיוק, כדלקמן¹².

ה. הביאור בהקדמת "שערי אורה" ל"שערי ברכה" — יש לומר בשני אופנים:

(א) הפעולה ד"שערי אורה" היא בענין הגילוי, שע"ז ניתוסף גם ב"שערי ברכה", שהברכה נמשכת ובאה בטוב הנראה והנגלה.

6) ואתחנן ד, ו.

7) משלי ח, ל.

8) "הנז' בספר עמק המלך" (לקו"ת

שה"ש כז, סע"א). וראה לקו"ת במדבר יח, ד ואילך.

9) שיחת שמח"ת תש"ה בסעודת היום ס"ה — ש"ל בקונטרס שמע"צ-שמח"ת שנה זו (נדפס בסה"מ תש"ט ע' עה. ולאח"ז

בסה"ש תש"ה ע' 59).

10) אף שמסיים אח"כ שכל השערים פתוחים.

11) כידוע הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע לאמירת יהיה רצון בהושע"ר (שיחת ליל הושע"ר תש"ח. הובא בספר המנהגים חב"ד ע' 68).

12) ראה גם לקו"ש חי"ט ע' 380 ואילך.

(ב) הפעולה ד"שערי אורה" היא — "מ'זאָל האָבן ליכטיגע אויגן" — לראות הדברים לאמיתתם, שאז יכולים לידע ולהכיר גם במעמד ומצב שלכאורה לא רואים בו ענין הברכה, שלאמיתתו של דבר ה"ז ברכה גדולה ("שערי ברכה").

ולדוגמא:

ישנם הטוענים "מדוע¹³ דרך רשעים צלחה"?! — היתכן, שאע"פ שהוא שומר שבת ופלוני אינו שומר שבת, מ"מ, מרויח פלוני בעסקיו (באותו עסק שעוסק גם הוא) אלפי דולר יותר ממנו? ...!

אבל האמת היא שאילו היו נותנים בידו הברירה לבחור בין בריאות, למשל, לכסף רב, כדי שכאשר יחלה ח"ו יוכל להזמין אליו את גדולי הרופאים בעיר ולשלם עבור טיפולם [ואח"כ יכתבו בעיתונים שפלוני בן פלוני חלה, וטופל ע"י רופא הכי גדול תמורת סכום מופלג]... הרי מובן שכל אדם נורמלי ("אויב ער איז מער-ווייניקער נאַרמאַל") יעדיף להיות בריא, ולא יהי' איכפת לו שאין לו כסף לשלם עבור רופאים! ...!

אלא, שיש צורך ב"ליכטיגע אויגן" כדי לידע החשבון האמיתי ולראות את הברכה שבמצב זה (שאינן לו כסף מיותר עבור רופאים, אבל, בגלל זה הוא בריא).

וזוהי ההקדמה ד"שערי אורה" ל"שערי ברכה" (באופן הב') — שיאיר אצלו אור האמת, "אים זאָל ווערן ליכטיג אין קאָפּ, און ער זאָל האָבן ליכטיגע אויגן", ואז יראה את האמת, שזוהי ברכה.

ו. ולאחרי שנמשכים "שערי אורה", ועל ידם "שערי ברכה" (בב') אופנים האמורים לעיל) — אזי נמשכים גם "שערי הצלחה":

ענין ההצלחה הוא — שגם בהענינים שצריכים להיות בדרך הטבע נעשית ההנהגה באופן שלמעלה מן הטבע.

ושני אופנים בזה: (א) הטבע נעשה למעלה מן הטבע, (ב) הלמעלה מן הטבע נמשך בטבע.

ז. ויש להוסיף ולבאר הענין דשערי אורה שערי ברכה שערי הצלחה גם בעבודתם של יושבי אוהל — ובהקדמה:

ישנם¹⁴ "בני תורה" שגישתם ללימוד התורה היא מתוך הנחה

14) בהבא לקמן — ראה גם קונטרס עץ החיים פכ"ז ואילך.

13) לשון הכתוב — ירמ' יב, א.

שמוכרחים הם לחדש חידושים, להראות לכל ולהתפאר בגודל חכמתם, מתוך הרגשה ש"כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה"¹⁵,

— כמו אותו יהודי, "א עולם'שער", שהי' נוהג לומר שישאלוהו שלש קושיות ויתרץ את שלשתם בתירוץ אחד. או כמו אותו יהודי, "א עולם'שער", שלאחרי שעלתה במוחו המצאה חדשה שעל ידה תירץ רמב"ם מוקשה, סיפר, שהרמב"ם עצמו בא אליו בחלום ונתן לו "יישר-כח" ... ("כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר:) את הרמב"ם הרי לא ראה מעולם, אלא, כנראה שראה את התמונה המצויירת, וצורה זו נצטיירה בחלומו... —

ועד כדי כך שמדי יום ביומו מוכרחים הם לחדש איזה חידוש — "להפריך" תוספות או "לתרץ" רמב"ם — ואם עובר יום מבלי שיצליחו לחדש איזה חידוש, אין יום זה נחשב אצלם ל"יום" ("עס איז ביי זיי קיין טאָג ניט").

— יהודי אחד, "א עולם'שער", שהרבי נהנה להתבדח עמו ("א שטיף טאָן מיט אים"), נכנס פעם אל הרבי (נודמן לי להיות נוכח בשעת מעשה), וכשהרבי שאל אותו: האם כבר חידשתם משהו היום? — השיב אותו יהודי לרבי: כן, בקומי משנתי, כשעדיין הייתי במצב שאסור אז להרהר בדברי תורה¹⁶, הרי תלמיד-חכם אנוס הוא (כיון שתמיד נופלים במחשבתו עניני תורה), ואונס רחמנא פטרי¹⁷ — נפל אז ברעיוני חידוש לתווך סתירה בדברי תוספות... —

ועל זה צריך להיות הענין ד"שערי אורה" אצל יושבי אוהל — שיאיר אצלם אור האמת ("ביי זיי זאָל ווערן ליכטיג אין קאָפּ") לידע ולהכיר שהתורה היא חכמתו ורצונו של הקב"ה, ובמילא, צריכה להיות הגישה ללימוד התורה בשביל להבין ולהשיג בשכלו חכמתו ית'!

לימוד התורה אינו בשביל להראות "כחו ועוצם ידו" שביכלתו לעשות "קונץ" ולהמציא "חידוש",

— הנהגה כזו מתאימה ל"קרקס" שבו עושים כל מיני "להטוטים" ("קונצן"), כמו, הליכה עם הראש למטה והרגליים למעלה... שכן, אף שיודע שהסדר הוא לילך עם הרגלים למטה והראש למעלה, ומי שהולך עם הראש למטה והרגליים למעלה הוא "בעל מוס" ("א קאָליקער")...

וש"נ.

(15) עקב ח, יז.

(16) ראה טושו"ע ואדה"ז או"ח ר"ס פה. (17) ב"ק כח, סע"ב. וש"נ. וראה גם

באנציק' תלמודית ערך הרהור כדבור ס"ז. בהנסמן באנציק' תלמודית שם.

מ"מ, מוכן הוא לילך עם הראש למטה והרגלים למעלה, אף שישאר "קאָליקער", כדי שיתנו לו כסף עבור עשיית "קונץ" (שהרי בשביל הליכה ע"ד הרגיל, לא יתנו לו כסף) —

שהרי התורה (אינה "קרקס" ח"ו, אלא) היא חכמתו של הקב"ה, ולימודה הוא כדי לידע ולהבין חכמתו ית'.

וכאשר הגישה ללימוד התורה היא מתוך הכרת האמת שהתורה היא חכמתו ית', אזי לא נוגע אמירת חידושים דוקא, ולא משנה ("עס מאַכט ניט אויס") אם עובר יום שלא "חידש" בתורה.

ה. אמנם, ישנו מי שטוען שלא מפריעה לו העובדה שהוא לא חידש בתורה, אלא, נוגע ואיכפת לו שאינו מבין את דברי הרמב"ם (וכו"ב)!

והמענה לזה — שעליו לדעת שגדולים וטובים ממנו נשאר ב"צריך-עיון"ס, כל זמן שלא הגיע הזמן שיתגלה ענין זה בתורה, שכן, "הכל עשה יפה בעתו"¹⁸, כל ענין בתורה יש לו זמן שבו צריך להתגלות, ועד שמגיע הזמן שיתגלה ענין זה, אין אפשרות להבין ולהשיג אותו.

ויש לבאר זה ע"פ המוזכר לעיל (ס"ב) שיש בתורה ענין של התחדשות — דיש לומר, שענין זה מתבטא גם בכך שמזמן לזמן מתגלים ענינים חדשים בתורה, ענינים שכבר נאמרו למשה מסיני, ומתגלים מזמן לזמן, כל ענין בזמנו הוא.

ועפ"ז יש לבאר דיוק לשון חז"ל¹⁹ "כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמר למשה מסיני", "תלמיד ותיק" דייקא — דלכאורה, כיון שענין זה נאמר למשה מסיני, למה לא יוכל להתגלות ע"י תלמיד סתם — כיון שהתגלות ענינים חדשים בתורה היא באופן שכל ענין מתגלה בזמנו הוא, ולכן התגלותו היא ע"י תלמיד ותיק דוקא.

ומזה באים לענין נוסף — שבשעה שזוכה לחדש חידוש בתורה, יודע הוא שאין זה "כחו ועוצם ידו", אלא שהגיע הזמן שיתגלה בתורה ענין זה.

ט. ונחזור לעניננו — שצ"ל הקדמת "שערי אורה", שיאיר אצל אור האמת שהתורה היא חכמתו ית', ועי"ז נמשכים "שערי ברכה"²⁰.

18 קהלת ג, יא. וראה קה"ר עה"פ (פ"ג, 21).
 19 חסר המשך הביאור בענין "שערי יא [ב]).
 20 נסמן בלקו"ש חיי"ט ע' 252 הערה ברכה" (המו"ל).

ואז נמשכים גם "שערי הצלחה" — שמצליח בלימוד התורה באופן שלמעלה מדרך הטבע.

יש להוסיף, שהענין ד"שערי הצלחה" קשור גם עם ההתעסקות לפעול על הזולת:

כשתובעים שצריכים לעסוק עם הזולת — ישנם הטוענים שחבל על איבוד הזמן שיכולים וצריכים לנצלו ללימוד התורה.

והמענה לזה — שע"י ההתעסקות עם הזולת זוכים ל"שערי הצלחה" בלימוד התורה באופן שלמעלה מדרך הטבע, כמ"ש אדמו"ר הזקן²¹ ש"נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה", ובמילא, לא זו בלבד שאינו מפסיד מזמן הלימוד, אלא אדרבה, בזמן שלומד תורה ה"ה מצליח אלף פעמים ככה, ולדוגמא: בזמן מועט של מחצית השעה, מצליח להספיק במדה מרובה שע"ד הרגיל זקוקים בשביל זה משך זמן של חמש מאות שעות!

— מובן ופשוט שבשביל להצליח בלימוד התורה יש צורך ללמוד ולהתייגע דוקא, שכן, ההצלחה היא בהפעולה והעשי' דוקא נכמו בגשמיות, שברכתו של הקב"ה שורה בהפעולה שעושה האדם דוקא, כמ"ש²² "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה", אלא, שבהפעולה והעשי' דלימוד התורה נמשכת הצלחה שלמעלה מדרך הטבע, אלף פעמים ככה.

* * *

י. חודש תשרי הוא חודש כללי על כל השנה כולה, ושמח"ת הוא הכלל של חודש תשרי גופא²³, ובשמח"ת גופא ה"ז בעיקר בעת ההקפות, כולל ובמיוחד באמירת פסוקי ההקפות, החל מהפסוקים שאומרים לפני ההקפות: הפסוק הראשון — "אתה הראת" — שכולל כל הפסוקים שלאחריו, והפסוק האחרון — "כי מציון" — שכולל כל הפסוקים שלפניו.

יש לבאר תוכן הפסוק הראשון — "אתה²⁴ הראת לדעת כי הוי' הוא האלקים אין עוד מלבדו"²⁵, כדלקמן.

23) ראה סה"מ תרנ"ד ע' לו. תשי"ב ע' 49. ועוד.

24) ואתחנן ד, לה.

25) בהבא לקמן — ראה גם תו"מ סה"מ תשרי רג ואילך, ובהנסמן שם.

21) תו"א בראשית א, ב. וראה גם לקו"ש חט"ז ע' 375. וש"נ.

22) פ' ראה טו, יח. וראה דרמ"צ קו, ב.

קונטרס ומעין מאמר כה פ"א.

יא. "אתה" — קאי על עצמותו ומהותו ית', אשר, רק עליו יכולים לומר "אתה", לשון נוכח, כיון שנמצא בכל מקום ("וואו מ'ג׳ט זיך אַ קער איז ער דאָ"), שכן, אף ש"לא ידע ולא אתיידע"²⁶, מ"מ, כמו שהוא בעצמותו באופן ד"לא ידע ולא אתיידע" ה"ה נמצא בכל מקום, ולכן יכולים לומר עליו "אתה", לשון נוכח.

וההסברה בזה:

אף ש"עד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו כו"²⁷, ש"שמו" קאי על האור²⁸, מ"מ, גדר ה"אור", כולל גם דרגא הכי נעלית באור, כפי שהוא חוץ לעצמותו, הו"ע הגילוי, וכיון שהגילויים שלמעלה הם רצוניים (לא בהכרח ח"ו, אלא ברצון), היינו, שיכול להיות שיהי' הגילוי ויכול להיות גם שלא יהי' הגילוי, אי-אפשר לומר שנמצא בכל מקום, דכיון שיכול להיות שלא יהי' הגילוי, הרי בהשערה עכ"פ יש מקום שאינו נמצא, ובמילא, אי-אפשר לומר על האור התואר "אתה", כיון שבהשערה עכ"פ ישנו מקום שאינו נמצא.

ולכן, רק על עצמותו ומהותו ית' ממש, שהוא מחוייב המציאות, יכולים לומר "אתה", לשון נוכח, כיון שנמצא בכל מקום ("וואו מ'ג׳ט זיך אַ קער איז ער דאָ").

וזוהי התחלת פסוקי ההקפות — "אתה", שקאי על עצמותו ומהותו ית', ובלשון שהי' נשמע מאדמו"ר הזקן בעת דביקותו²⁹: "איך וויל ניט דיין גן-עדן, איך וויל ניט דיין עולם-הבא כו' איך וויל מער ניט אַז זיך אַלײן" (אינני רוצה הג"ע שלך, אינני רוצה העוה"ב שלך כו', רוצה אני רק אותך בעצמך)!

יב. אמנם, אף שעצמותו ומהותו ית' ("אתה") נמצא בכל מקום, הרי, האופן שנמצא בכל מקום הוא כמו שהוא בעצמותו, "לא ידע ולא אתיידע", שאין זה בגדר גילוי; ועל זה ממשך בכתוב ("אתה) הראת", "דו) האָסט זיך באַווײַזן" — להיות בהתגלות, היינו, שכמו שנמצא בעצמותו ה"ה גם נמשך ובא בהתגלות ובהרגש.

28) ראה לקו"ת בהר מא, ג. ואתחנן ב, ג. ובכ"מ.
29) סהמ"צ להצ"צ שרש מצות התפלה פ"מ (נעתק ב"היום יום" יח כסלו). וראה גם תו"מ סה"מ ניסן ע' קלד.

26) ראה בפ"י הספד"צ להאריז"ל בפ"ק (דקי"ט ע"א) — הובא בלקו"ת דרושי יוהכ"פ בסופו (עא, ד). ד"ה מן המיצר תש"ט פ"ח — י"ל בקונטרס ר"ה שנה זו (נדפס בסה"מ תש"ט ע' יג).
27) פדר"א פ"ג.

וכיון שהרגש בלב בלבד אינו מספיק, לכן ממשיך בכתוב ("אתה הראת) לדעת" — שהגילוי הוא גם בהשגה, בחכמה בינה ודעת.

אמנם, גם כשהגילוי נמשך בהשגה, הרי, ע"י השגה בלבד אי-אפשר עדיין לצאת לעולם ("מיט השגה אֲלֵיין קען מען די וועלט ניט דורכגיין"); ועל זה ממשיך בכתוב "כי הוי' הוא האלקים" — שגם "אלקים", בגימטריא הטבע³⁰, הוא לאמיתו של דבר "הוי'", שפירושו (לא רק מלשון מהוה, אלא גם) ה' הוה ויהי' כאחד³¹, היינו, שגם בהענינים הטבעיים נרגש שהטבע הוא הוי', שלמעלה מהטבע.

וכל זה אינו מספיק עדיין, ולכן מוסיף "אין עוד מלבדו", כדרשת חז"ל³² "אין עוד, אפילו בחללו של עולם"³³.

* * *

יג. קודם שהולכים להקפות — ברצוני להעיר אודות מקומה של התוועדות זו³⁴, שאין זו סוכה (ובמילא אין בזה משום כל תוסיף), משום שהסירו הסכך קודם יו"ט³⁵. ולכן, גם מחר (ביום שמח"ת) תתקיים ההתוועדות במקום זה.

כמו כן יש להזכיר שלא ישכחו לברך ברכה אחרונה.
ולאח"ז — ינגנו ניגון שמח, ומתוך ניגון זה ילכו להקפות.

* * *

יד. לאחר ההקפות, וסעודת יו"ט, לאחר חצות לילה — נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לבית-המדרש, ואמר:

עכשיו יערכו הקפות פעם נוספת, וכל אלה שלא נתכבדו באמירת פסוק, יכבדום עתה באמירת הפסוקים, וכן אלה שלא נתכבדו בהקפה, יכבדום עתה לילך להקפות.

אמרו פסוקי "אתה הראת" (ג' פעמים), וכיבדו כו"כ מהנוכחים באמירת הפסוקים (מלבד פסוק ראשון ואחרון שאמרם כ"ק אדמו"ר שליט"א).

33 חסר המשך הענין. — בענין זה ראה גם הביאור בלקו"ש חכ"ט ע' 26 ואילך (המו"ל).

34 ההתוועדות התקיימה בה"שצ'לאש", ששם היתה הסוכה (המו"ל).

35 ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (המו"ל).

30 פרדס שי"ב פ"ב. ר"ח שער התשובה פ"ו (ד"ה והמרגיל — קכא, ב). של"ה פט, א. קפט, א. ועוד. תניא שעהייהו"א רפ"ו. ובכ"מ.

31 זח"ג רנו, סע"ב. פרדס ש"א פ"ט.

תניא שעהייהו"א פ"ד ופ"ז.
32 דב"ר פ"ב, כח.

הפסוק "ויהי בנסוע" — הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שיאמרוהו תלמידי הישיבה³⁶, ולאחרי שאמרו הפסוק, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שיחזרו ויאמרוהו ביתר תוקף וחיות ("שטאַרקער און לעבעדיקער"), ולאחרי שאמרו פעם ב', אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שאין זה עדיין מספיק ("ס'איז נאָך ניט דאָס"), ולכן יאמרוהו פעם שלישית. ואח"כ אמר שעדיין אין זה כדבעי ("ס'איז נאָך אַלץ ניט דאָס"), אבל כיון שכבר אמרו ג' פעמים, הרי ב"בתלת זימני הוי חזקה"³⁷.

בפעם הב' דאמירת הפסוקים, אמרו תלמידי הישיבה הפסוק "ויהי בנסוע" ביתר תוקף וחיות, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "עס איז שוין אויף אַ וועג".

בפעם הג' דאמירת הפסוקים, קודם אמירת הפסוק "מלכותך גו'", אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כל אלה שעדיין לא נתכבדו בפסוק — יאמרו עתה הפסוק "מלכותך".

בעת ההקפות רקד כ"ק אדמו"ר שליט"א עם כל הקהל בהמחול, והורה לכו"כ אנשים להכנס בהמחול, בהניח ידיו הק' על כתפיהם להכניסם באמצע המחול³⁸. — הקפה ו' נמשכה זמן ארוך, כדי לאפשר לכל הקהל לרקוד עם הס"ת.

בסיום ההקפות (בשעה הרביעית בוקר) — חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א משקה לכל הנאספים, וטרם צאתו אמר:

כ"ק מו"ח אדמו"ר הורה בנוגע לקריאת פרשת ברכה שנים מקרא ואחד תרגום — שזמנה בערב שמח"ת³⁹. ובמילא, אלה שלא הספיקו עדיין לקרוא הפרשה שמו"ת, יעשו זאת במשך הלילה, או עכ"פ מחר בבוקר.

ואח"כ אמר: יתן השי"ת שתתקיים ברכתו־הבטחתו של הרבי — שיהיו לנו שערי אורה, שערי ברכה, שערי הצלחה.

"אָן אַמעריקאַנער בעה"ב", וכשהלה השיב, שאדרבה, לכבוד יחשב לו לרקוד עם הרבי, נענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "טאַנצן, דאַרף מען טאַנצן מיטן אויבערשטן" (המו"ל).
 (39) "היום יום" — כא תשרי, הושענא רבה.

36 בהקפות דיום שמח"ת, קנה כ"ק אדמו"ר שליט"א הפסוק "ויהי בנסוע" עבור תלמידי הישיבה (ואת הפסוק "הושיענו" — עבור כפר חב"ד). — המו"ל.
 37 ב"מ קו, ריש ע"ב. וש"נ.
 38 בגמר ההקפות, "התנצל" כ"ק אדמו"ר שליט"א על כך בפני א' הנוכחים,